

SØKNAD OM FYLKESKOMMUNALT NÆRINGSFOND TIL PROSJEKTET OMSTILLINGSPROGRAMMET SPIRE ÅR 5 - 2017

Prosjektnavn	Omstillingsprogrammet SPIRE år 5 - 2017		
Prosjekteier	Gratangen kommune		
Støtteordning	Fylkeskommunalt næringsfond		
Omsøkt beløp	3 487 500	Prosjektperiode	02.01.2017 - 31.12.2017
Totalbudsjett	4 650 000	Søknadsnummer	2016-0309
Org. nummer	959469415	Innsendt dato	-
SMS aktivert	Av	E-post aktivert	På

Kort beskrivelse

Gratangen kommune fikk i mars 2013 status som omstillingskommune og har startet gjennomføringen av et seksårig omstillingsprosjekt som skal bidra til å skape vekst i antall arbeidsplasser og folketall. Satsningsområdene er blå sektor, reiseliv og kulturarv, Gratangen som bokommune og grenseløst samarbeid. Vi søker nå om finansiering av femte prosjektår 2017.

Kontaktopplysninger

Funksjon	Navn	Adresse/poststed	Mobil/telefon
Søker / Prosjekteier	Gratangen kommune	Nergårdveien 2	90939696
	Org.nr:959469415	9470 GRATANGEN	77021800
	oleK.severinsen@gratangen.kommune.no		
Kontakt- person	Gratangen kommune	Nergårdveien 2	90939696
		9470 GRATANGEN	77021800
	linda.flaaten-stokkan@gratangen.kommune.no		
Prosjekt- leder	Linda Flaaten-Stokkan	Nergårdveien 2	90939696
		9470 GRATANGEN	77021800
	linda.flaaten-stokkan@gratangen.kommune.no		

Prosjektbeskrivelse

Gratangen kommune har ønske og motivasjon til å snu den negative utviklingen, og ønsker å fokusere på mulighetene i kommunen. Vi har i dag et aktivt næringsliv fundamentert hovedsakelig på kystkultur og blå sektor, men vi ønsker også nye næringer velkommen, som kan bidra til mindre sårbarhet i næringsstrukturen. Vi har behov for å skape en mindre ensidig næringsstruktur, herunder også å sette større fokus på kompetansearbeidsplasser og naturlig nok også øke kompetansenivået blant næringsaktørene.

Gjennom omstillingsprogrammet SPIRE er vi godt i gang med det viktige og langsiktige arbeidet med å bevare og videreutvikle dagens næringsliv, samtidig som det satses på nye arbeidsplasser, både i eksisterende og nye næringer. Vi begynner å se resultater av arbeidet, flere arbeidsplasser er registrert, og vi har forventninger til 2017, ikke minst gjennom SMB utvikling.

Det overordnede målet for omstillingsprogrammet er å snu negativ utvikling gjennom en positiv prosess og et involverende utviklingsarbeid. Vi ønsker å bidra til å skape en attraktiv kommune hvor mennesker ønsker å bo og arbeide.

For å sikre nødvendig fokus har innsatsen fra begynnelsen vært rettet inn mot fire definerte områder som henger sammen innbyrdes.

Følgende fire fokusområder er definert og prioritert:

1. Blå sektor som utviklingsfaktor
2. Reiseliv og kulturarv
3. Gratangen som bokommune
4. Grenseløst samarbeid

Disse områdene er gjennom prosessarbeid vurdert å ha betydelig utviklingspotensial, som et direkte svar på de utfordringer som Gratangen kommune står overfor i dag.

Mottatt offentlig støtte tidligere: Ja

Omstillingsprogrammets år 1 kr 1.350.000 fra Troms fylkeskommune, mars 2012

Omstillingsprogrammets år 2 kr 1.490.000 fra Troms fylkeskommune april 2014

Omstillingsprogrammets år 3 kr 777.000 fra Troms fylkeskommune juni 2015

Omstillingsprogrammets år 4 kr 1.940.000 fra Troms fylkeskommune juni 2016

Spesifikasjon

Bakgrunn

Gratangen er en av kommunene i Troms som har hatt høye indikatorer på omstillingskriterier.

Kommunen har ikke, som enkelte andre kommuner, akutte utfordringer som nedleggelse av hjørnesteinsbedrifter eller næringer som tilsier omstillingsstatus. Men Gratangen er en kommune med store langsiktige utfordringer blant annet knyttet til sårbart og ensidig næringsliv, lavt utdanningsnivå, yrkesdeltakelse, befolkningsnedgang, og tap av unge voksne.

I sum utgjorde dette betydelige utfordringer som vi ønsket å snu gjennom en systematisert omstillingsprosess over tid.

Til tross for utfordringer ser vi flere muligheter. Det pågår gode prosesser gjennom flere ulike utviklings- og næringsprosjekter i kommunen, også i samarbeid med andre kommuner. Men vi ser behov for en mer målrettet og koordinert innsats over tid for å klare å snu den negative utviklingen. Gjennom omstillingsprogrammet SPIRE ønsker vi derfor å overbygge og samle aktiviteter for å nå målet om en mer robust næringsstruktur i Gratangen. Dette inkluderer både ivaretagelse og utvikling av eksisterende næringsliv, samt fokus på hvordan vi skal skape nye muligheter. Vi ser det som naturlig at en del av dagens prosjekter inngår som delprosjekter i en større og overordnet kontekst.

Prosjekt mål

Hovedmålsetting for omstilling:

Å bidra til å skape vekst i antall arbeidsplasser og folketall.

Måleparametre:

Ved oppstart av SPIRE var målet for omstillingsprogrammet fra 2013-2018 å bidra til minst 25 nye arbeidsplasser utenom kommunesektoren, samt bidra til at minst 20 familier flyttet til Gratangen i samme periode.

Det var i desember 2015 etablert 52 nye bedrifter og registrert 35 (NHO) nye arbeidsplasser siden oppstart av SPIRE. Det var derfor på tide å revidere programmets målsetting for den totale perioden når det gjelder antall arbeidsplasser. Når det gjelder familier kan vi ikke vise til samme utvikling og beholder derfor samme måltall.

Nye måltall for SPIRE 2013 - 2018 ble derfor revidert i 2015 til totalt 80 nye arbeidsplasser utenom kommunesektoren, samt bidra til 20 nye familier.

Mål for handlingsplan 2017:

* Blå sektor som utviklingsfaktor:

Bidra til å videreutvikle og styrke eksisterende arbeidsplasser slik at det etableres minst 20 nye arbeidsplasser i 2017.

* Reiseliv og kulturarv:

Bidra til å videreutvikle eksisterende arbeidsplasser, samt bidra til å etablere minst 3 nye arbeidsplasser i 2017.

* Gratangen som bokommune:

Bidra til netto økning på minst 10 nye innbyggere mellom 20 og 44 år i løpet av 2017.

* Grenseløst samarbeid:

Bidratt til minst 5 nyetableringer i 2017, gjennomført minst 4 kompetansehevede tiltak blant arbeidstakere og bedrifter, utvikle flere samarbeidsarenaer mellom næringsliv, kommune og region.

Forankring

Gjennom forprosjektet gjennomførte vi en god og spennende prosess som avklarte overordnede mål og strategier for omstillingsprosjektet. Det var, og er fortsatt konsensus om at blå sektor, kystkultur, bokommune og kommunikasjon er områdene vi skal ha fokus på i de neste årene. Vi føler at forankringen er god for vårt omstillingsprogram, både hos politikere, administrasjon og næringslivet. SPIRE er godt i gang med å gjennomføre konkrete og målrettede prosjekter og tiltak, og vi ser allerede resultater av omstillingsarbeidet.

Bred involvering står sentralt for å oppnå forankring, oppslutning og eierskap til omstillingsprosessen. Mange aktørgrupper er trukket inn og involvert direkte i det arbeidet. Hovedprogrammet er og skal være en arena hvor de ulike aktørene møtes på en utviklingsorientert, strukturert og positiv måte. Det er derfor blant annet utviklet en tydelig kommunikasjonsstrategi for omstillingsprogrammet. SPIRE jobber tett med Gratangen Næringsforum, og arrangerer næringsfrokost hver sjette uke for aktørene.

Prosjektorganisering

PROSJEKTEIER:

Gratangen kommune ved kommunestyret, PE

OMSTILLINGSSTYRET (valgt av kommunestyret):

Kirstin L. Mobakken, PA, styreleder

Geir Lundberg, nestleder

Ordfører Eva Ottesen, styremedlem

Ronny Grindstein, styremedlem

Kurt Andre Jenssen, styremedlem

Observatører:

rådmann Ole Kristian Severinsen, Gratangen kommune

Trons Erik Dekko Andersen, Innovasjon Norge,

Tore Østgård, Troms fylkeskommune

ADMINISTRASJON:

Program leder Linda Flaaten-Stokkan

Prosjektkoordinator Cato Haakseth

Samarbeidspartnere

Næringslivet i Gratangen, Gratangen Næringsforum, frivillig sektor, miljøer i nabokommunene, Visit Narvik, Kunnskapsparken Harstad (KUPA), SALT, Narvik Regionens Næringsforening, Innovasjon Norge, Troms Fylkeskommune, høyskole og forskningsmiljøet i Troms samt Narvik, næringsansvarlige i Lavangen, Salangen og Bardu, Husbanken

Aktiviteter

* Innsatsområde 1: Blå sektor som utviklingsfaktor

Mål: Bidra til å videreutvikle og styrke eksisterende arbeidsplasser slik at det minst etableres 20 nye arbeidsplasser i 2017.

Strategi A: Koble bedrifter i blå sektor sterkere opp mot FoU miljøet i Nord-Norge for innovasjon, nyskaping og utvikling, og ta i bruk nye tilgjengelige verktøy.

Tiltak: Entreprenørskap på merdkanten/bootcamp med studenter, havbruksaktører og virkemiddelapparatet (GoGreen), forstudiet gjenbruk utfaset materiell.

Strategi B: Sammen med kommune og bedrifter bidra til å videreutvikle infrastruktur.

Tiltak: Utbygging av Brattberg.

Strategi C: Initiere og utvikle regionale nettverk for samarbeid og utvikling.

Tiltak: Møter med Salaks og Gratanglaks/Kleiva, Idèverkstedet, Narvikregionens Næringsforening, Kompetanseprosjekt, Samarbeid mellom næringsavdelingene i nabokommunene.

Strategi D: Være døråpner og legge til rette for nyetableringer, også innenfor leverandørindustrien.

Tiltak: Forstudie Åkenes Kystfiske, forstudiet gjenbruk utfaset materiell.

Strategi E: Utvikle samarbeidet mellom blå sektor og reiselivet.

Tiltak: Forprosjekt KRO koordinator, forprosjekt innendørs badestrand.

* Innsatsområde 2: Reiseliv og kulturarv

Mål: Bidra til å videreutvikle eksisterende arbeidsplasser, samt bidra til å etablere minst 3 nye arbeidsplasser i 2017.

Strategi A : Stimulere og utvikle samarbeidet med Visit Narvik, og i samarbeid med blant annet Visit Narvik bidra til å øke kompetansen blant lokale aktører.

Tiltak: Flere kompetansehevende kurs både fra Visit Narvik, NRNF og "Kompetanseheving i distriktet", flere felles møter.

Strategi B: Bidra til å etablere helårlig drift og økt verdiskaping i bryggemiljøet i Foldvik.

Tiltak: Forprosjekt KRO koordinator, forprosjekt innendørs strand, bobilcamp.

Strategi C: Bidra til å etablere helårlig drift og økt verdiskaping i Nordnorsk Båtmuseum.

Tiltak: Videreføre forstudien digitalisering av båtmuseet.

Strategi D : Bidra til utvikling av tilleggsnæringer til landbruket.

Tiltak: Utrede mulighetene for salg av kortreist mat og andre produkter, en oppfølging av prosjektet "Made in Gratangen".

Strategi E Sammen med kommunen og lokale aktører bidra til utvikling av infrastruktur.

Tiltak: Bobilcamp, Caravan Bilutstyr og Fritid, Øse Camping, Junkers 52.

* Innsatsområde 3: Gratangen som bokommune

Mål: Bidra til en netto økning på minst 10 nye innbyggere mellom 20 og 44 år i løpet av 2017 .

Strategi A: Arbeide for å markedsføre mulighetene i Gratangen.

Tiltak: Filmprosjektet Høy på landet, distribusjon rekrutteringsbrosjyre, mediedekning, sosiale medier, DM, nettverksbygging/konferanser/møter o.l.

Strategi B: Sammen med kommunen og private aktører tilrettelegge for boligutvikling og ferdigstillelse av tomter .

Tiltak: Husbanken, nye verktøy, nye boligfelt, næringslivets behov.

Strategi C: Involvere ungdom i prosessen med å tilrettelegge og kommunisere Gratangen som bokommune.

Tiltak: Høy på landet, tiltak etter funn i flyttemotivundersøkelsen og re:tenk ung (transport, fritidstilbud).

Strategi D: Etablere gründer/entreprenørskapsprogram i skolen for utvikling av tidlig gründerkompetanse.

* Innsatsområde 4: Grenseløst samarbeid

Mål: Bidratt til minst 5 nyetableringer i 2017

Utvikle flere samarbeidsarenaer mellom næringsliv, kommune og region.

Gjennomført minst 4 kompetansehevende tiltak blant arbeidstakere og bedrifter.

Strategi A: Tilrettelegge for etablering av møteplasser for utveksling av erfaring, informasjon og kompetanseheving mellom etablert næringsliv, nye gründere, kommunen og virkemiddelapparatet.

Tiltak: Gratangen Næringsforum, Gründerdag, Romjultreff, samarbeidsprosjekt mellom næringssetaten i nabokommunene, Narvikregionens Næringsforening, Re:tenk, Byregionprogrammet, Arenaprojektet, forprosjekt næringsvennlig region, forstudie SMB, forprosjekt "videreføring av omstillingsarbeidet". .

Strategi B: I samarbeid med næringslivet stimulere til rekruttering av arbeidskraft og lærlingeplasser.

Tiltak: Romjultreff, rekrutteringsmesse, idèverksted/bootcamp.

Strategi C: Kompetanseheving for næringslivet i henhold til gjennomført kartlegging.

Tiltak: kurs via NRNF, "Kompetanseheving i distriktene" og Visit Narvik m.fl.

Strategi D: Tilrettelegge for, samt gi finansiell støtte i tidligfase til gründere.

Strategi: ZU4R, masseuttak, Caravan Bilutstyr og Fritid, Ivar, m.fl.

Strategi E: Aktivt søke og formidle suksessfulle historier som har overføringsverdi for utviklingen av Gratangen .

SE FORØVRIG HANDLINGSPLAN SPIRE 5 - 2017.

Målgrupper

Næringslivet i Gratangen og nabokommunene, forskjellige fagmiljøer og FoU miljøer.

Virkemiddelapparatet. Kommunepolitikere og kommuneadministrasjon, både i egen kommune samt Lavangen, Salangen og Bardu. Nåværende og potensielle nye innbyggerne.

Resultat

Det var i desember 2015 etablert 52 nye bedrifter og registrert 35 (NHO) nye arbeidsplasser siden oppstart av SPIRE.

Resultater som kommer i tillegg, målt ved utgangen av 2016:

* 20 nye arbeidsplasser (budsjett 13) er etablert innen satsningsområde 1 og 2; blå sektor og reiseliv/kulturarv.

* Det er i løpet av 2016 hittil registrert 13 nyetableringer.

* Siste tilgjengelige folketall fra SSB (andre kvartal) viser samme innbyggerantall som ved årsskiftet: 1137 personer (budsjett 1147)

* Aksjeselskap med negativ egenkapital har i perioden 2013 – 2015 sunket fra 22% til 15%

* Aksjeselskap med negativt årsresultat har i perioden 2013 – 2015 sunket fra 43% til 36%

Effekter

Det overordnede maksimale resultatet for omstillingsprogrammet sett i et samfunnsperspektiv er å ha klart å snu den negative utviklingen gjennom en positiv prosess og et involverende utviklingsarbeid.

Vi har klart å bidra til å skape en attraktiv kommune hvor mennesker ønsker, og får tilbud om, å bo og arbeide. Dette er en langsiktig oppgave som krever godt fundamenterte mål og klare strategier.

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Prosjektet er planlagt å vare i seks år med oppstart 2013 og utfasing i 2018.

Vi søker nå om programperioden 1. januar til 31. desember 2017, og vedlagte handlingsplan er periodisert til 2017.

Budsjettplan	2017	2018	2019	2020	2021	SUM
Adm. kostn. (husleie, strøm, bredbånd, renhold)	90 000					90 000
Diverse uforutsett	40 000					40 000
Innsatsområde 1 Blå sektor	300 000					300 000
Innsatsområde 2 Reiseliv og kulturarv	300 000					300 000
Innsatsområde 3 Gratangen som bokommune	450 000					450 000
Innsatsområde 4 Grenseløst samarbeid	1 000 000					1 000 000
Innsatsområde 4, prosjektene; SMB, Næringsvennlig	750 000					750 000
Lønn, sosiale kostnader samt arb	1 150 000					1 150 000
Møtegodtgjørelse omstillingsstyret	100 000					100 000
Propell 0,5 stilling	350 000					350 000
Reise	120 000					120 000
Sum kostnad	4 650 000					4 650 000

Finansieringsplan	2017	2018	2019	2020	2021	SUM
Adm. kostn. (husleie, strøm, bredbånd, renhold)	90 000					90 000
Gratangen kommune egenkapital	347 500					347 500
Innovasjon Norge 50 % av SMB, Næringsvennlig regio	375 000					375 000
Propell 0,5 stilling	350 000					350 000
Troms fylkeskommune	3 487 500					3 487 500
Sum finansiering	4 650 000					4 650 000

Geografi

Lavangen, Bardu, Salangen, Gratangen

Vedlegg	Filstørrelse	Dato
Handlingsplan 2017 - SPIRE 5 - 2.pdf	546 841	25.11.2016
Handlingsplan 2017 med budsjett.xlsx	21 543	25.11.2016